

faa at underkaste dem en aparte Disciplin. Jeg tror ikke, at der behøver at være nogen Frygt for, at den strenge Disciplin skal blive misbrugt. Man kan berøve Lieutenanter og, om man vil, Kapitainer den Ret til at bruge forpørlig Straf mod Vedkommende, hvilken de have efter den bestaaende Ordning og derimod haandhæve denne Myndighed alene for Jurisdiktionschefen, som jo aldrig er nogen ung Mand — jeg er den yngste i Armeen — saaledes at der kun bruges forpørlig Straf mod saadanne Bagabonder efter hans Befaling. Jeg tror, at baade Bagabonderne og Armeen vilde befinde sig vel ved det. Jeg har ikke nogen meget vidtstrakt Erfaring i den Retning, da jeg ikke ret ofte har haft den Slags Folk under min Kommando, men jeg har haft dem, og jeg maa indrømme, at der har været nogle iblandt dem, paa hvem Nedsættelse i de Meniges 2den Klasse har været aldeles uden nogen som helst Virkning. Det er naturligvis Folk, som ere fordrukne, og som altsaa af den Grund have mistet alt Guld i Forveien. Men jeg har ogsaa set Exempler paa, at Folk ere blevene nedsatte i de Meniges 2den Klasse, og at nogle af dem efter særlig Krigsretsdom have faaet sig en Dragt Prygl, og det har hjulpet saadan, at de derefter i et halvt eller helt Aar ikke have begaaet saa meget som en eneste Forseelse. Jeg har ogsaa set andre Tilfælde, hvor Folk ere blevene ved Krigsretsdom nedsatte i de Meniges 2den Klasse, uden at de have faaet Prygl, men kun ere gaaede omkring med den Bevidsthed, at hvad Dag det skulde være, lod det sig gjøre at faae dem, og som alligevel have reist sig fuldstændig under denne Trusel. Sagen er den, at Opgaven, som ligger for for dem, der skulle kommandere i Armeen, ikke alene er at straffe, men det er for en meget væsentlig Del at opdrage; det maa man vel huske paa, at vor Opgave er for en meget væsentlig Del at opdrage de unge Mennesker, vi faae ind, og af hvilke endel komme uden ret megen Opdragelse i Forveien, og som fra deres Hjem, forsaavidt de overhovedet nogeninde have, haat et Hjem, ikke ere vant til at rette sig efter andre Mennesker eller at høre sig under nogen Myndighed. Folk, der ere i det Tilfælde, maa opdrages; det er i denne Nødvendighed af, at man maa opdrage, at Nødvendigheden af den arbitrære Straffemyndighed ligger, og derfor tror jeg, man skal være noget varsom med at begrænse den arbitrære Straffemyndighed altsfor meget, thi den er nødvendig for Diemedet.

Med Hensyn til § 121, denne Hilsenparagraf, som er bleven omtalt noget idag, skal jeg kun bemærke, at jeg for min Part sætter overordentlig liden Pris paa den; for mig maa den gjerne gaa helt ud, thi det følger af sig selv, at en Soldat er forpligtet til at vise almindelig Ofsflichkeit mod de Overmænd, som han kjender. Jeg tror, vi meget vel kunne undvære denne Paragraf; ialtsald er den

Frygt, der er udtalt for den, meget overdreven. Jeg har været Officer i 33 Aar, og jeg har endnu ikke i alle de Aar haat Anledning til at forlange nogen Mand straffet, fordi han ikke har hjulst mig; ligesaa lidt er jeg nogeninde bleven tiltalt af nogen Overmand, fordi jeg ikke har hjulst ham, uagtet jeg er meget nærsynet, saa at det vistnok er Noget, som har passeret mig ikke saa ganske sjældent. Jeg har ogsaa spurgt to af mine Kammerater, der omtrent er ligesaa gamle som jeg, om de havde nogen anden Erfaring med Hensyn til denne Hilsenpligt — nei, svarede de, de havde akkurat den samme Erfaring. Det gaar af sig selv: Folkene hilse En, og man hilser igjen, og naar en Mand gaar forbi En og ikke hilser, saa tager man sig det ikke videre nær. Men jeg tror alligevel, at Pligten til at hilse maa opretholdes, thi Sagen er nemlig den, at det er en af de Maader, man har, til at gjøre Folkene opmærksomme paa, at naar en Officer er sat til at kommandere over den Menige, er det ikke Mandens Officersstraffe, der er sat til at kommandere over ham, men det er Manden selv, og at det er aldeles i sin Orden, at man hilser Manden selv, selv om han er i nogle andre Klæder end netop i Officersstraffen. Der gives Tilfælde, hvor en Officer eller Underofficer meget godt kan komme til at kommandere i Skortærmer, og hvor han skal lystres lige saa ubetinget, som om han havde Frække paa og Sabel ved Siden. Ved Svømmesvøvelserne f. Ex. ere Soldaterne klædt i den mest horgerlige Beklædning af alle, de ere nemlig i Bandet, og Opsynsmanden gaar oppe paa Svømmeslaaden og passer paa, at Ingen drukner, og han gaar efter Reglerne i Skortærmer og har kun Venklæder paa og bare Fødder. Skulde han nu ikke respekteres og hilses, naar han gaar beroppe i sit lovlige Værende? Jeg kunde altsaa godt se Paragrafen gaa helt ud, det skulde jeg ikke græde for, men at Pligten til at hilse maa vedblive, forekommer mig at følge af sig selv. Jeg har kun een Ting imod Paragrafen, saaledes som den er: Jeg er bange for, at den vil føre til, at Undladelse af at hilse vil blive straffet noget mere end det overmaade Lidet; denne Undladelse hidtil er bleven straffet. Der staar, at det at lade være at hilse medfører i 1ste Grad; dog bør Straffen, naar Forseelsen ikke er forsætlig, den første Gang kun være Trettesættelse. Det vil altsaa føre til, at første Gang faar Manden en Trettesættelse, og anden Gang vil han uden al Tvivl blive straffet med Fængsel i 1ste Grad, det vil sige med Arrest. Hvis en Lieutenant nu kommer og klager over, at en Soldat ikke har hjulst ham, saa siger Jurisdiktionschefen: Na, han har vel ikke set Dem, eller han kalder Soldaten for sig og siger til ham, at han maa virkelig passe bedre paa en anden Gang. Det er Trettesættelsen første Gang. Naar det saa sker anden